

Startnotitie "Verandering afvalinzameling Centrum Weesp"

Datum: 22 juli 2019
Versie en kenmerk: Versie 2 / EvdS /nr. 0012019
Onderwerp: Afvalinzameling Weesp Centrum
Status: Concept
In opdracht van: Gemeente Weesp / GAD
Projectleider/procesmanager: E. van der Schans / C. Kruidenberg en I. van Gelderen

Voorgesteld besluit

1. de in de startnotitie " **Verandering afvalinzameling Centrum Weesp** " opgenomen inhoudelijke en procesmatige kaders voor het uitvoeringsproces goed te keuren;
2. in te stemmen met het opstarten van een projectgroep voor de uitvoering van het plan van aanpak zoals hieronder is beschreven.

Samenvatting

Het programma **VANG** (van afval naar grondstof) is ontwikkeld om gemeenten te helpen de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Naast afvalscheiding zijn preventie en grondstofketens sluiten belangrijke speerpunten.

Doelstelling: Gemeenten zijn **verantwoordelijk** voor de inzameling van het huishoudelijk afval. Daarmee zijn ze ook een belangrijke partij richting 75% afvalscheiding in 2020. In de regio is deze taak geheel overgedragen aan de Regio Gooi en Vechtstreek (GAD).

De ambities van het kabinet zijn gesteld op 75% in 2020, onze gemeente scoort 58%.
--

Met het opstellen de startnotitie willen we inzetten op het huishoudelijk inzamelen van afvalstromen zoals restafval, Groente fruit en tuin (GFT), Plasticverpakkingen, blik en drinkpakken (PMD) en papier en karton (OPK), daarnaast willen wij gelijktijdig het bedrijfsmatig afval wat vrijkomt in het centrum meenemen in deze nieuwe inzameling). De mate van betrokkenheid van onze inwoners, ondernemers en instellingen /organisaties van de Binnenstad zijn hierbij cruciaal. De startnotitie heeft het doel zo snel mogelijk te starten met de uitvoering , wat betekent opstellen plan van aanpak, planning en locatieplan e participatie

Inleiding

Het regionale uitvoeringsplan Huishoudelijk afval 2015-2020 (VANG) sluit nauw aan bij de uitgangspunten van de circulaire economie. Het uitgangspunt is dat er per inwoner gemiddeld meer afval gescheiden wordt en minder huishoudelijk restafval vrij komt per jaar (75% afvalscheiding).

Een betere afvalscheiding levert een positieve bijdrage aan het hergebruik van materiaal. Dit sluit nauw aan bij de gedachte van een circulaire economie: het hergebruik van onze grondstoffen. Door de toenemende druk op onze primaire grondstoffen ontstaat er schaarste. Door opnieuw inzetten van het afval als grondstof wordt de productie van onze primaire grondstoffen beperkt. Een cruciale rol is hierbij weggelegd voor onze huishoudens. Een betere scheiding van het afval, kan een kostenbesparing opleveren.

De startnotitie geeft inzicht in het proces en een eerste aanzet tot het komen van een plan van aanpak met planning en locatieplan voor de ondergrondse containers.

Wat weten wij van de Binnenstad Weesp?

De Binnenstad bestaat uit twee wijken, namelijk Centrum en Herensingelkwartier. Dit betekent circa 1.500 huishoudens en 500 bedrijfsvestigingen.

De huidige inzamelstructuur is een wekelijkse inzameling van restafval zakken. Pmd wordt middels de pmd-zak elke 3 weken opgehaald en men kan gebruik maken van de wijkcontainer. Maandelijks wordt het papier opgehaald door vrijwilligers van de kerk.

Het Regionaal Uitvoeringsplan geeft kaders en uitgangspunten voor de inzamelstructuur, dit ziet er voor de Binnenstad als volgt uit:

Inzamelingsstructuur

• Extra container PMD, einde zakken• Ondergrondse inzameling daar waar noodzakelijk• Geen minicontainers, dan OVC voor Restafval en andere grondstoffen

Dit past het beste bij de structuur oftewel het gebiedstype van de Binnenstad.

- Weinig ruimte in huis en openbare ruimte
- Keuze maken, rekening houden met economische- /historische waarde
- Bedrijfsafval bestaande uit KWD / Horeca
- Straatafval / Zwerfafval

De Start

Stap [1] na deze startnotitie is dat geïnventariseerd wordt naar de mogelijkheden voor afvalinzameling voor deze specifieke en bijzondere Binnenstad. Hierbij is het onderzoeken en analyseren van de voor- en nadelen van de gekozen inzamelmethoden het belangrijkste. Uit de voor- en nadelen komen ook de knelpunten naar voren, die de start zijn voor de oplossingen. Ook het participatietraject goed uitwerken en voorbereiden is een ander belangrijk aspect (wie zijn de betrokken partijen en hoe wordt het bestuur op de hoogte gehouden over de voortgang).

Een kerngroep bestaande uit verschillende disciplines van de gemeente, GAD en eventueel derden levert uiteindelijk het **plan van aanpak** op met planning en een voorstel van een eerste aanzet van een locatieplan voor ondergrondse inzameling en hoe de andere grondstoffen worden ingezameld.

Van Proces naar Uitvoering

Stap [2] gaat verder met de uitkomsten die stap 1 heeft opgeleverd: Plan van aanpak met randvoorwaarden, kaders en wie zijn de betrokkenen bij het proces en later bij de uitvoering. Dit betekent dat de kerngroep extra betrokkenen erbij betreft voor het leveren van een zo groot mogelijk draagvlak voor het plan van aanpak. Het doel van de startbijeenkomst van de projectgroep is:

Betere afvalscheiding in de Binnenstad!

De uitgangspunten hierbij zijn

1. zo breed mogelijk draagvlak creëren,
2. straatbeeld is bepalend
3. zoeken naar een oplossing voor zowel huishoudelijk afval als bedrijfsafval.

Stap [3] Analyse en oplossingen

Met de omschreven uitgangspunten gaat de Projectgroep aan de slag om uiteindelijk te komen tot oplossingen. Hierbij is de afvaldriehoek leidend; dus kijken naar de aspecten Service, Kosten en Milieu. Wat levert de analyse op van de eerder beschreven voor- en nadelen, de knelpunten (denk hierbij aan weinig ruimte en KWD-afval). Gemeente Weesp is natuurlijk niet de eerste die dit probleem probeert op te lossen, dus een inventarisatie van wat andere gemeenten op dit gebied al hebben gedaan (best practices) geeft zeker meer inzicht en mogelijke oplossingen.

Stap [4] staat in het teken van de participatie

Uitgangspunt is een open plan proces!

Dit doet de gemeente als opdrachtgever samen met de betrokken specialisten en met bewoners en belanghebbenden die kennis inbrengen en vaak een toets leveren voor de koers van het plan. Dit kan op verschillende manieren, zoals informatiebijeenkomsten per doelgroep of achtergrond, presentaties met een workshop e.d. Hierdoor neemt de projectgroep veel belanghebbenden mee in het traject richting de uitvoering, draagvlak creëren en er ontstaat hierdoor inzicht in de argumenten achter de keuzes die gemaakt zijn/worden. Communicatie is in dit proces een middel om tot een definitief plan te komen in plaats van een belemmering of een last in het proces van dit project.

Inbreng van betrokken partijen

Dit project heeft zijn weerslag op de bestaande omgeving en de (direct) betrokkenen, zoals omwonenden, ondernemers/winkeliers en horeca.

Aan de hand van een aantal thema's wordt er breed gediscussieerd over welke kant het plan op zou kunnen gaan. Instrumenten zoals referentiebeelden/voorbeelden bij andere gemeenten worden gebruikt om de ideeën te vertalen.

Tijdens de bijeenkomsten worden de bewoners geactiveerd om zoveel mogelijk ideeën te genereren. Bij de presentaties gaat het vooral om het zo goed en tijdig mogelijk informeren.

En dan uiteindelijk **stap [5] het plan van aanpak c.q. de uitvoering.**

Alle informatie en opgeleverde ideeën zullen in een definitief uitvoeringsplan samen komen. Bestaande uit het uitvoeringsplan, planning en besluitvoering locatieplan.

Kanttekeningen en risico's

Door alleen een inzamelmethodiek te wijzigen, zal niet een maximaal resultaat worden behaald. Het loont wanneer er tevens inzet wordt geleverd op de andere grondstoffen/ afvalstromen, inwoners intensiever worden ondersteund, samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke partijen binnen onze gemeente en consumentengedrag onder de loep wordt genomen.

Voor een succesvolle implementatie is het noodzakelijk dat er goede begeleiding plaatsvindt vanuit de interne gemeentelijke organisatie en GAD. Het nieuwe inzamelsysteem zal in de loop der tijd verder aangepast worden naar de vraag en het aanbodgedrag van onze inwoners en de wettelijke kaders die telkens veranderen.

Juridisch te doorlopen processen kunnen vertraging opleveren (zie onder paragraaf 'Werkplan met indicatieve tijdsplanning').

Kosten en dekking

Bij de invoering van een nieuwe inzamelmethodiek moet rekening gehouden worden met investeringen en projectkosten. In deze fase is de hoogte van deze kosten, het terugverdienmodel en effecten op de afvalstoffenheffing nog niet voldoende bekend.

De kosten voor de uitvoering zoals hierboven in 5 stappen is uitgewerkt, zullen gezamenlijk in beeld worden gebracht voor de start van het project.

Communicatie

De inwoners van de Binnenstad produceren afval. De GAD heeft de verantwoordelijkheid en zorgplicht om huishoudelijk afval in te zamelen en zoveel als mogelijk te recyclen en duurzaam te verwerken. Dit heeft gemeente Weesp overgedragen aan de regio Gooi en Vechtstreek. Er ligt een wederzijds belang om dit zo goed en verantwoord mogelijk te doen. Het succes van afvalscheiding valt of staat bij de betrokkenheid van onze inwoners en andere betrokkenen.

Daarom willen wij inwoners uitgebreid betrekken bij de totstandkoming van het plan van aanpak (zie stap [4]). We vragen hen mee te denken hoe inzameling uiteindelijk kan gaan plaatsvinden. Welke drempels zijn er? Wat spreekt mensen aan? Waar zitten triggers om afval te scheiden? Wij willen deze informatie benutten om het plan verder aan te scherpen.

Daarnaast willen wij door intensievere communicatie de gewenste gedragsverandering stimuleren. Daar het omgaan met afval grotendeels onbewust gedrag is, vraagt dit om een andere benadering. Samen gaan wij aan de slag om hier een passende aanpak voor te ontwikkelen.

Ook winkeliers /ondernemers/horeca en maatschappelijke organisaties behoren tot onze doelgroep. Door anders te kijken naar bedrijfsprocessen kan aan de basis al meer samenwerking opgezocht worden om zo de transportbewegingen te minimaliseren in de binnenstad. Dit is een van de gedachten die besproken en onderzocht gaat worden. Deze en andere gedachten van circulariteit krijgt hierin een belangrijke plek.

Een communicatieplan wordt verder uitgewerkt op basis van de gekozen methode.

Werkplan met indicatieve tijdsplanning

De procesplanning ziet er als volgt uit:

Stappen	Activiteit	Periode
1	Opstellen Plan van aanpak	September 2019
2	Startbijeenkomst Draagvlak	najaar 2019
3	Analyse en oplossingen	Najaar/ einde 2019
4	Participatie open planproces	Jan - feb 2020*
5	Uitvoeringsplan afronden	Mrt -april 2020
	Uitvoering	Vanaf mei 2020

* in de participatie stap moet rekening gehouden worden met een kans op vertraging. Dit heeft alles te maken met het onderdeel binnen deze fase, het zogenaamde aanwijzingsbesluit. Hierdoor is een verschuiving in de totale planning van 2 maanden een reële mogelijkheid.

Toelichting

Wat is een aanwijzingsbesluit? Een aanwijzingsbesluit is een besluit waarin de locatie van de ondergrondse container voor restafval wordt vastgesteld. Hierin staat ook welke huishoudens gebruik dienen te maken van deze ondergrondse container.

Wat is een ontwerp-aanwijzingsbesluit? Bij elk besluit vindt een inspraakprocedure plaats op grond van de Algemene wet Bestuursrecht. Een ontwerp-aanwijzingsbesluit ligt eerst zes weken ter inzage. Met een zogenoemde zienswijze (zie onder) kunt u een verzoek doen om de locatie te wijzigen.

Wat is een definitief-aanwijzingsbesluit? De zienswijzen (ingediend bij het ontwerp-aanwijzingsbesluit) zijn eventueel aanleiding om zaken in het definitieve aanwijzingsbesluit te wijzigen. Het definitieve besluit volgt na afloop van de openbare inspraakprocedure.